

Παρατηρητήριο Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου

Αριθμός καταχώρησης βιβλίου Σωματείων Πρωτοδικείου Σύρου 1333/14-7-2020.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Η ΓΣ του ΠΠΠΣ συνήλθε εκτάκτως την Κυριακή 24 Οκτωβρίου 2021 και ενέκρινε ομόφωνα το παρακάτω κείμενο, το οποίο και κοινοποιεί:

Αγαπητοί συντοπίτες, αγαπητές συντοπίτισσες,

Όπως γνωρίζετε, τον Ιούλιο του 2020, 275 άτομα, ιδρύσαμε το Παρατηρητήριο Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου (ΠΠΠΣ), με αφορμή την ανησυχία όλων μας, σχετικά με τα πολύ συχνά φαινόμενα ρύπανσης στην επιφάνεια της θάλασσας του λιμανιού, το νέφος σκόνης που συχνά αιωρούνταν πάνω από την πόλη, τη σκόνη που μαζεύαμε από τα μπαλκόνια μας αλλά και την έντονη ηχορύπανση επί εικοσιτετραώρου βάσεως.

Μετά τη δημοσίευση στην εφημερίδα Καθημερινή, τον Φεβρουάριο του 2020, των αποτελεσμάτων της δειγματοληψίας της Aegean Rebreath, που εντόπισε υψηλές τιμές τοξικών βαρέων μετάλλων στο λιμάνι της Ερμούπολης, το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σύρου Ερμούπολης, σε μια επεισοδιακή συνεδρίαση, αποφάσισε να συγκροτήσει διαπαραταξιακή επιτροπή προκειμένου να παρακολουθεί τη διεξαγωγή μιας εμπειρισταωμένης μελέτης σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΘΕ, για να εξακριβωθεί με τον πλέον επιστημονικό και αδιάβλητο τρόπο, αν υπάρχει ρύπανση ή όχι, και, αν ναι, πώς έχει προκληθεί και πώς θα αντιμετωπιστεί.

Παράλληλα, με πρωτοβουλία του βουλευτή Κρίτωνα Αρσένη, τα ευρήματα της ανάλυσης του δείγματος της Aegean Rebreath συζητήθηκαν στη Βουλή και ο υφυπουργός Περιβάλλοντος, δεσμεύτηκε πως θα διενεργηθεί εκτενέστερη έρευνα με πρωτοβουλία της Πολιτείας, προκειμένου "να εξαχθούν ασφαλέστερα συμπεράσματα και να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα".

Τον Νοέμβριο του 2020, και ενώ δεν έχει ληφθεί καμία πρωτοβουλία για τη διενέργεια της μελέτης, ρωτήσαμε τον Δήμο και την Περιφέρεια τι απέγινε τελικά η εξαγγελθείσα μελέτη, χωρίς ποτέ να πάρουμε κάποια ουσιαστική απάντηση εισπράττοντας την απαξιωτική αντιμετώπιση των εκλεγμένων αρχών.

Τον Δεκέμβριο του 2020 απευθύναμε σχετικό ερώτημα και στον Υπουργό Περιβάλλοντος προσπαθώντας να πιέσουμε τις αρχές να κάνουν αυτό που οι ίδιες είχαν εξαγγείλει. Λίγο μετά το ερώτημά μας αυτό, το οποίο όπως και τα προηγούμενα έγγραφά μας δημοσιεύσαμε στη σελίδα του συλλόγου μας στο Facebook, λάβαμε αγωγή από δύο εταιρείες της ΟΝΕΧ, που κατα δήλωσή τους διαχειρίζονται το ναυπηγείο, με την οποία αξιώνουν από το σύλλογό μας αποζημίωση €1.000.000 για συκοφαντική δυσφήμιση, διαφυγόντα κέρδη και ηθική βλάβη.

Μετά την πρώτη αγωγή και ενώ τα τοπικά μέσα αρνούσαν να δημοσιεύσουν τα σχετικά ΔΤ μας (πλην της ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ), το θέμα παίρνει δημοσιότητα από πανελλαδικά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, μέλος μας έδωσε ραδιοφωνική συνέντευξη για να δημοσιοποιήσει την πρώτη αγωγή σε βάρος μας, για να δεχθεί και το ίδιο, μαζί με το Παρατηρητήριο, νέα, προσωποποιημένη αγωγή ύψους ακόμη €1.000.000, ενώ στη συνέχεια ραδιοφωνικές συνεντεύξεις έδωσε και ο Πρόεδρος του ΠΠΠΣ για να δημοσιοποιήσει τις δύο αγωγές σε βάρος μας, με αποτέλεσμα να δεχθεί και αυτός, επίσης μαζί με το Παρατηρητήριο, νέα, τρίτη αγωγή και πάλι ύψους €1.000.000. Συνολικά οι δύο εταιρείες ONEX, μέχρι στιγμής αξιώνουν αποζημίωση άνω των €3.000.000.

Έχει ήδη περάσει πάνω από 1,5 χρόνος από την πρώτη εξαγγελία της μελέτης, και 6 μήνες από τη νέα, πιο πρόσφατη εξαγγελία του Δημάρχου και του Αντιπεριφερειάρχη, το περασμένο Πάσχα, για τη διενέργεια της μελέτης με χρηματοδότηση της ONEX. Φυσικά δεν έχει υπάρξει η παραμικρή πρόοδος, όπως αναγκάστηκε να παραδεχθεί και ο Δήμαρχος Ν. Λειβαδάρας, λέγοντας πως «ο καιρός περνάει, αποτέλεσμα δεν υπάρχει, το πρόβλημα αν υπάρχει επιτείνεται και η αγωνία των συμπολιτών μας επιτείνεται».

Παρ' όλα αυτά, οι ενέργειές μας για να αναγνωριστεί η ύπαρξη και η σπουδαιότητα των ρυπογόνων δραστηριοτήτων και να υλοποιηθεί η εξαγγελθείσα μελέτη, απέδωσαν καρπούς έστω και αν χρειάστηκε να στοχοποιηθούμε, να κατασκευοφανηθούμε και να δεχθούμε εξοντωτικές αγωγές μέχρι να το πετύχουμε. Θεωρούμε εξαιρετικά σημαντικό ότι η αγωνία μας δικαιώνεται επίσημα από τα χείλη των ανώτατων τοπικών αρχών. Το ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας είναι πια στη δημόσια ατζέντα, χάρη στη δική μας επιμονή, αφού, όπως δήλωσε ο Αντιπεριφερειάρχης Γ. Λεονταρίτης πρόκειται για ένα θέμα που κανείς δεν τολμούσε να αγγίξει και που παρά τα σχόλια, που πάντα υπήρχαν «στο τέλος όλα έμπαιναν κάτω από το χαλί».

Καθώς η ανησυχία στην κοινωνία για τις συνέπειες της ρύπανσης στην οποία συστηματικά εκτιθέμεθα είναι διάχυτη, συνεργαστήκαμε και αποστείλαμε διερευνητικά αιτήματα προς τις αρμόδιες αρχές από κοινού με τον Ιατρικό Σύλλογο Κυκλάδων, την ΕΛΜΕ Α' Κυκλάδων, την Ένωση Μελετητών Μηχανικών Νομού Κυκλάδων και την Ένωση Γονέων Σύρου - Ερμούπολης, διαισθανόμενοι την ανάγκη της διασαφήνισης των ισχυουσών περιβαλλοντικών όρων, του βαθμού τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας καθώς και της επάρκειας της εποπτείας από τη μεριά της πολιτείας και των αρμόδιων ελεγκτικών υπηρεσιών. Οι απαντήσεις που έχουμε λάβει είναι εντυπωσιακές και επιβεβαιώνουν συστηματικές παραβάσεις και συστηματική ολιγωρία των αρχών.

Αγαπητοί συντοπίτες, αγαπητές συντοπίτισσες,

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2021 είχε ορισθεί η συζήτηση των δύο από τις τρεις αγωγές που άσκησαν οι εταιρείες ONEX εναντίον μας. Σε αντίθεση με ό, τι δημοσιεύτηκε σε κάποια τοπικά ΜΜΕ, οι δικηγόροι των δύο πλευρών είχαν αποφασίσει από κοινού να υποβάλουν αίτημα αναβολής, προκειμένου να συζητηθούν και οι τρεις αγωγές στις 10 Δεκεμβρίου 2021.

Η τυπική διαδικασία της αναβολής συνοδεύτηκε από μια θορυβώδη φιέστα διχασμού — στο όνομα, βεβαίως, της «αρμονικής συνύπαρξης» και του σεβασμού του «ιερού δικαιώματος λόγου»— από τους εκφραστές των «ΣΚΑΣΤΕ!», οι οποίοι, ενώ γνώριζαν ότι δεν θα συζητηθούν οι αγωγές, θεώρησαν ότι είναι κατάλληλη ευκαιρία να σκηνοθετήσουν μια εκδήλωση «αγανάκτησης», για να συνεχίσουν να υβρίζουν και να συκοφαντούν εμάς που εναγόμεστε από την εταιρεία – εργοδότη τους. Και αυτό, στο όνομα της υπεράσπισης του δικαιώματος στην εργασία. Βέβαια, οι ίδιοι δεν μπήκαν στον κόπο να μας εξηγήσουν για ποιον λόγο, η τήρηση της νομοθεσίας και των όρων λειτουργίας του Ναυπηγείου —την επιβεβαίωση των οποίων ζητάμε από τις αρμόδιες αρχές— συνεπάγεται το κλείσιμο της επιχείρησης και την απώλεια της εργασίας και του μεροκάματού τους. Εκτός εάν θέλουν να δηλώσουν ότι η λειτουργία του Ναυπηγείου είναι αδύνατη, εφ’ όσον τηρηθούν οι ισχύοντες όροι προστασίας της δημόσιας υγείας και του φυσικού περιβάλλοντος, πόσο μάλλον αν αυτοί οι όροι εναρμονιστούν με τις σύγχρονες διεθνείς και ευρωπαϊκές πρακτικές.

Στεκόμαστε δίπλα στους εργαζόμενους που αγωνιούν για τις θέσεις εργασίας τους και που ασφαλώς γνωρίζουν ότι είναι οι πρώτοι που εκθέτουν την υγεία τους σε σοβαρό κίνδυνο, αν δεν τηρούνται οι προβλεπόμενοι όροι. Ταυτόχρονα, όμως, μαζί με όλη τη συριανή κοινωνία —της οποίας είμαστε μέλη— αγωνιούμε για την προστασία της δημόσιας υγείας και του φυσικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο ζούμε, εργαζόμαστε και μεγαλώνουμε τα παιδιά μας. Αξιώνουμε από τις Αρχές να ασκήσουν τα νόμιμα και να διασφαλίσουν ότι η περιβαλλοντική νομοθεσία θα τηρείται αλλά και ότι η περίφημη μελέτη για τα βαρέα μέταλλα, που όλο εξαγγέλλεται και όλο αναβάλλεται, επιτέλους θα υλοποιηθεί με τα κατάλληλα επιστημονικά πρωτόκολλα και, φυσικά, με διαφάνεια και έλεγχο. Από την πλευρά μας, θα προτείνουμε έμπειρους και καταξιωμένους ειδικούς επιστήμονες για να παρακολουθούν την εξέλιξή της.

Όσο οι Αρχές κωλυσιεργούν, αναλαμβάνουν και την ευθύνη για την ενίσχυση του διχασμού που καλλιεργείται συστηματικά και αποκλειστικά από την πλευρά των εταιρειών και των εκπροσώπων τους.

Η συστηματική αγνόηση ή, ακόμη, και διαστρέβλωση των θέσεων και των δράσεων του Παρατηρητηρίου από κάποια από τα τοπικά μέσα «ενημέρωσης» δεν μπορεί να αποκρύψει αυτό που όλοι γνωρίζουν, ούτε αποτρέπει όσες και όσους ενδιαφέρονται πραγματικά για την αρμονική συνύπαρξη και την ευημερία όλων μας, να αγωνιστούν μαζί μας για να εφαρμόζονται οι νόμοι στο νησί μας.

Σήμερα, το ΠΠΠΣ αριθμεί 302 μέλη και σύμφωνα με το καταστατικό μας οι σκοποί μας είναι, μεταξύ άλλων:

- Η διατήρηση του περιβάλλοντος στη Σύρο σε βιώσιμη κατάσταση και ελεύθερο κινδύνων για την υγεία των κατοίκων και των επισκεπτών της.
- Ο εντοπισμός και η εξάλειψη αιτιών και εστιών περιβαλλοντικής υποβάθμισης της Σύρου.
- Η συγκέντρωση και η επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων, προκειμένου να τεκμηριώνεται κάθε φορά το εύρος της βιομηχανικής και αστικής ρύπανσης του

περιβάλλοντος στη Σύρο, καθώς και των επιπτώσεων της ρύπανσης αυτής στη δημόσια υγεία και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών της.

- Η στενή παρατήρηση και επαλήθευση της τήρησης ή μη των νόμων, που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος κατά την άσκηση διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως επιχειρηματικών, ατομικών, υπηρεσιακών ή άλλης μορφής, οι οποίες ενδέχεται να έχουν αρνητική επίδραση στην ποιότητα του περιβάλλοντος.
- Η μόχλευση και η άσκηση πίεσης στις αρμόδιες αρχές ώστε να γίνονται συστηματικοί και αποτελεσματικοί έλεγχοι προκειμένου να πιστοποιείται η τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας από τις λειτουργούσες δραστηριότητες και σε περιπτώσεις παραβάσεων να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες ποινές σε κάθε υπεύθυνο.
- Η απαίτηση από την Πολιτεία της προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, με την θεσμοθέτηση ενδεδειγμένων περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων, καθώς και την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου για την εφαρμογή τους.
- Η ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας για τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η υποβάθμιση και η ρύπανση του περιβάλλοντος, στην ποιότητα ζωής και την δημόσια υγεία, προκειμένου να υπάρξει ανάλογη ευαισθητοποίηση και ενεργοποίησή της, για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων.

Μέχρι σήμερα έχουμε κινηθεί συνεπείς και δεσμευόμενοι από τα παραπάνω, αποδεικνύοντας ότι είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση. Δεν πρόκειται να φιμωθούμε από εξοντωτικές αγωγές σκοπιμότητας, ούτε από προσπάθειες εκφοβισμού, απειλές, προπηλακισμούς ή ψέματα, που επιχειρούν να μας ταυτίσουν με «σκοτεινά συμφέροντα», που ποτέ δεν κατονομάζονται, ή από επικοινωνιακές φιέστες «επίδειξης δύναμης», που στην πραγματικότητα αποδεικνύουν μόνο αδυναμία. Θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε στην πράξη το δικαίωμά μας στην έκφραση της γνώμης μας και την υποχρέωσή μας, ως πολιτών, να ελέγχουμε τις αρχές του τόπου μας όταν έχουμε ενδείξεις αδράνειας ή ολιγωρίας τους.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε όσους και όσες, φορείς και φυσικά πρόσωπα, εξέφρασαν όλη αυτή την περίοδο την αλληλεγγύη τους στον αγώνα μας. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τον Ιατρικό Σύλλογο Κυκλάδων, την Ένωση Γονέων Σύρου - Ερμούπολης, την Ένωση Μελετητών Μηχανικών Νομού Κυκλάδων, την ΕΛΜΕ Α' Κυκλάδων, την ΕΜΔΥΔΑΣ Κυκλάδων, το Ινστιτούτο Έρευνας Βιώσιμης Ανάπτυξης, Πολιτισμού και Παράδοσης Σύρου, τους εργαζόμενους της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, το τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ, καθώς και τους βουλευτές, που πράττοντας το αυτονόητο καθήκον τους, εισήγαγαν τα θέματα της ρύπανσης της Σύρου στο Κοινοβούλιο

Το Παρατηρητήριο Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου ιδρύθηκε για να σταματήσουν όσα απασχολούν τη συριανή κοινωνία σχετικά με το φυσικό περιβάλλον και τη δημόσια υγεία να μπαίνουν κάτω απ' το χαλί. Το δικαίωμα στην εργασία και το δικαίωμα για ένα καθαρό και ασφαλές περιβάλλον πρέπει να συμβαδίζουν στο νησί

μας. Η σύγκρουση που τεχνιέντως υποδαυλίζεται είναι απολύτως προσηματική. Καλούμε τους κατοίκους της Σύρου να μας υποστηρίξουν με κάθε τρόπο σε αυτή την προσπάθεια, ώστε στις 10 Δεκεμβρίου να καταρρίψουμε τις συκοφαντικές αγωγές εναντίον μας.

Δυναμώνουμε, αυξανόμαστε, δικαιωνόμαστε, προχωράμε!